

Αθήνα, 6 Οκτωβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ
Προς τον κ. Υπουργό Υγείας

Θέμα: «Πολυετείς καθυστερήσεις στη λειτουργία των Μονάδων Νοσηλείας Εφήβων και συνεχιζόμενη νοσηλεία ανηλίκων σε ψυχιατρικές κλινικές ενηλίκων»

Η Ειδική Έκθεση 2026 του Συνηγόρου του Πολίτη με τίτλο «Οργάνωση και λειτουργία των δομών ψυχικής υγείας για παιδιά και εφήβους» αναδεικνύει σοβαρά και διαχρονικά ελλείμματα στην ψυχιατρική νοσηλεία των ανηλίκων. Κεντρική διαπίστωση της έκθεσης αποτελεί η δραματική ανεπάρκεια κλινών για εφήβους ηλικίας 14 έως 18 ετών και ιδιαίτερα για την ηλικιακή ομάδα 16 έως 18 ετών, στην οποία ανήκει η πλειονότητα των εφήβων που εκδηλώνουν σοβαρές ψυχικές διαταραχές οι οποίες χρήζουν νοσηλείας.

Από τα στοιχεία που παραθέτει η έκθεση προκύπτει ότι σε ολόκληρη τη χώρα λειτουργούν συνολικά μόλις 69 κλίνες ψυχιατρικής νοσηλείας παιδιών και εφήβων, κατανεμημένες σε εννέα μονάδες. Η γεωγραφική κατανομή τους είναι ιδιαίτερα άνιση, με αποτέλεσμα παιδιά και οικογένειες να αναγκάζονται να μετακινούνται σε μεγάλη απόσταση από τον τόπο κατοικίας τους, γεγονός που επιβαρύνει τους ίδιους και δυσχεραίνει τη συνέχεια της φροντίδας μετά το εξιτήριο.

Ο αρχικός επιχειρησιακός σχεδιασμός μετασχηματισμού του Παιδοψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψυχαργώς», προέβλεπε τη δημιουργία 3 Μονάδων Νοσηλείας Εφήβων στην Αττική, στο «Σισμανόγλειο», στο «Ασκληπιείο» Βούλας και στο Νοσοκομείο «Αγία Βαρβάρα». Ωστόσο, κατά τον χρόνο σύνταξης της έκθεσης λειτουργούσε μόνο η μονάδα του «Σισμανογλείου».

Η Μονάδα Νοσηλείας Εφήβων του «Σισμανογλείου» διαθέτει μόλις 10 κλίνες, με την πληρότητά της να προσεγγίζει σταθερά το 100%. Καλύπτει ανάγκες νοσηλείας από την Αττική και, σε σημαντικό βαθμό, από την υπόλοιπη Στερεά Ελλάδα, την Πελοπόννησο, την Ήπειρο και τα νησιά του Αιγαίου. Η συνεχής πίεση που δέχεται έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία λίστας αναμονής και την παραπομπή εφήβων σε ψυχιατρικές κλινικές ενηλίκων όταν δεν υπάρχει διαθέσιμη παιδοψυχιατρική κλίνη.

Η Μονάδα Νοσηλείας της Ψυχιατρικής Κλινικής Παιδιών και Εφήβων στο «Ασκληπιείο» Βούλας, δυναμικότητας 7 κλινών, παραμένει ανενεργή περισσότερο από μία δεκαετία μετά την παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη το 2014. Μολονότι η κτιριακή υποδομή έχει πλέον ολοκληρωθεί, η έκθεση διαπιστώνει ότι δεν έχει διασφαλιστεί το αναγκαίο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό. Παράλληλα, καταγράφονται προβλήματα στενότητας και ουσιαστικής ανεπάρκειας του χώρου, έλλειψη επαρκών γραφείων για τους επαγγελματίες και ζητήματα προστασίας των προσωπικών δεδομένων των νοσηλευόμενων παιδιών.

Στο Νοσοκομείο «Αγία Βαρβάρα», η κτιριακή υποδομή εγκαινιάστηκε ήδη τον Ιούνιο του 2022. Παρά την έναρξη λειτουργίας των εξωτερικών ιατρείων και την ολοκλήρωση, σύμφωνα με την έκθεση, των διαδικασιών πρόσληψης 3 παιδοψυχιάτρων και

στελέχωσης με νοσηλευτικό και λοιπό επιστημονικό προσωπικό, δεν είχε ξεκινήσει η λειτουργία της Μονάδας Νοσηλείας. Μάλιστα, η έναρξη της νοσηλείας αναμενόταν αρχικά με περιορισμένο αριθμό κλινών και με προοπτική σταδιακής ανάπτυξης της πλήρους δυναμικότητας της μονάδας.

Ενδεικτική είναι και η κατάσταση στη Θεσσαλονίκη, όπου, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα δημοσιευμένα στοιχεία, οι μονάδες των Νοσοκομείων «Γ. Παπανικολάου» και Ιπποκρατείου διαθέτουν συνολικά μόλις 18 κλίνες, 10 και 8 αντίστοιχα, καλύπτοντας ανάγκες όχι μόνο της πόλης αλλά και ευρύτερων περιοχών της Βόρειας Ελλάδας. Στο «Γ. Παπανικολάου», μάλιστα, από τις έξι οργανικές θέσεις ιατρών αναφέρονται ως καλυμμένες μόνο οι 4.

Οι πολυετείς αυτές καθυστερήσεις δεν αποτελούν απλώς διοικητικές εκκρεμότητες. Έχουν άμεσες συνέπειες στην ασφάλεια, τη θεραπευτική αντιμετώπιση και τα δικαιώματα των ανηλίκων. Η ανεπάρκεια κατάλληλων κλινών οδηγεί εφήβους, κυρίως ηλικίας 16 έως 18 ετών και συχνά κατόπιν εισαγγελικής εντολής, σε ψυχιατρικές κλινικές ενηλίκων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της έκθεσης, στην Πολυδύναμη Νοσηλευτική Μονάδα Ψυχικής Υγείας Αττικής νοσηλεύτηκαν σε ψυχιατρικές κλινικές ενηλίκων 24 ανήλικοι το 2024, 51 το 2025 και 10 κατά το πρώτο τρίμηνο του 2026. Αντίστοιχα, στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής «Δρομοκαϊτειο» νοσηλεύτηκαν 135 ανήλικοι ηλικίας 14 έως 18 ετών από τον Ιανουάριο του 2020 έως τον Ιανουάριο του 2024.

Ο Συνήγορος του Πολίτη επισημαίνει ότι οι ψυχιατρικές κλινικές ενηλίκων αδυνατούν να διασφαλίσουν κατάλληλες συνθήκες νοσηλείας για ανηλίκους. Καταγράφονται αδυναμία πλήρους παιδοψυχιατρικής εκτίμησης, απουσία εξειδικευμένου θεραπευτικού πλαισίου και σοβαροί κίνδυνοι λόγω της συνύπαρξης των ανηλίκων με ενήλικους ασθενείς με σοβαρή ψυχοπαθολογία. Η πρακτική αυτή συνδέεται, σύμφωνα με την έκθεση, με σοβαρές παραβιάσεις των δικαιωμάτων των παιδιών.

Επειδή τα άρθρα 5 παρ. 5 και 21 παρ. 3 του Συντάγματος, καθώς και τα άρθρα 3 και 24 της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, η οποία κυρώθηκε με τον Ν. 2101/1992, κατοχυρώνουν το δικαίωμα των παιδιών στην προστασία της υγείας και επιβάλλουν την πρωταρχική συνεκτίμηση του βέλτιστου συμφέροντός τους, ενώ το άρθρο 29 της Σύστασης Rec(2004)10 της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης προβλέπει την παροχή ψυχιατρικής φροντίδας κατάλληλης για την ηλικία και το αναπτυξιακό τους επίπεδο και, κατά κανόνα, τη χωριστή νοσηλεία τους από τους ενηλίκους,

Επειδή σύμφωνα με την έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη, κατά τον χρόνο της έρευνας η μονάδα του «Σισμανογλείου» αποτελούσε τη μοναδική λειτουργούσα Μονάδα Νοσηλείας Εφήβων για την Αττική και μεγάλο μέρος της χώρας, διέθετε μόλις 10 κλίνες και παρουσίαζε σταθερή πληρότητα που προσέγγιζε το 100%,

Επειδή η ίδια έκθεση καταγράφει ότι, κατά τον χρόνο της έρευνας, οι Μονάδες Νοσηλείας Εφήβων στη Βούλα και την Αγία Βαρβάρα δεν είχαν αρχίσει να παρέχουν υπηρεσίες νοσηλείας, παρά την πολυετή καθυστέρηση λειτουργίας της μονάδας στη Βούλα και την ύπαρξη κτιριακής υποδομής στην Αγία Βαρβάρα, ενώ η λειτουργία και των τριών σχεδιασμένων μονάδων θα μπορούσε να καταστήσει εφικτή την πλήρη κάλυψη των εφημεριών και την αρχική ψυχιατρική εξέταση όλων των ανηλίκων από ψυχιάτρους παιδιών και εφήβων,

Επειδή η ανεπάρκεια παιδοψυχιατρικών κλινών έχει ως αποτέλεσμα τη νοσηλεία ανηλίκων σε ψυχιατρικές κλινικές ενηλίκων, η οποία, σύμφωνα με τον Συνήγορο του Πολίτη, πρέπει να αποτελεί έσχατη λύση, ενώ απαιτείται σχεδιασμός για τον περιορισμό της στο ελάχιστο και, τελικά, την πλήρη κατάργησή της,

Επειδή, σύμφωνα με τα τελευταία δημοσιευμένα διαθέσιμα στοιχεία, οι 2 παιδοψυχιατρικές μονάδες της Θεσσαλονίκης διαθέτουν συνολικά μόλις 18 κλίνες και καλούνται να εξυπηρετήσουν περιστατικά από ευρύτατη γεωγραφική περιοχή, ενώ έχουν καταγραφεί σημαντικές ελλείψεις προσωπικού,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Ποιο είναι το συγκεκριμένο και δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα έναρξης λειτουργίας των Μονάδων Νοσηλείας Εφήβων στο «Ασκληπιείο» Βούλας και στο Νοσοκομείο «Αγία Βαρβάρα»;
2. Με πόσες κλίνες θα ξεκινήσει η λειτουργία καθεμίας από τις δύο μονάδες και πότε προβλέπεται να αναπτυχθεί η πλήρης δυναμικότητά τους;
3. Πόσες οργανικές θέσεις προβλέπονται ανά ειδικότητα για καθεμία από τις δύο μονάδες, πόσες από αυτές έχουν ήδη καλυφθεί και με ποια σχέση εργασίας; Ποιο είναι το ακριβές χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης της στελέχωσής τους;
4. Ποια μέτρα θα ληφθούν για την αντιμετώπιση των προβλημάτων καταλληλότητας του χώρου στο «Ασκληπιείο» Βούλας και για τη διασφάλιση της ιδιωτικότητας και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων των νοσηλευόμενων ανηλίκων;
5. Ποια άμεσα μέτρα εφαρμόζει το Υπουργείο έως την πλήρη λειτουργία των 2 μονάδων, ώστε η νοσηλεία ανηλίκων σε ψυχιατρικές κλινικές ενηλίκων να περιοριστεί στο ελάχιστο και να διασφαλίζονται η αρχική εκτίμησή τους από ψυχίατρο παιδιών και εφήβων, η κατάλληλη θεραπευτική αντιμετώπιση, η ασφάλεια και τα δικαιώματά τους;
6. Υπάρχει συνολικό και κοστολογημένο σχέδιο για την αύξηση των διαθέσιμων κλινών ψυχιατρικής νοσηλείας παιδιών και εφήβων και για τη δικαιότερη γεωγραφική κατανομή τους σε ολόκληρη τη χώρα; Εάν ναι, ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, η προβλεπόμενη χρηματοδότηση και η κατανομή των νέων μονάδων και κλινών ανά Υγειονομική Περιφέρεια;
7. Πόσες από τις προβλεπόμενες παιδοψυχιατρικές κλίνες στα Νοσοκομεία «Γ. Παπανικολάου» και Ιπποκράτειο Θεσσαλονίκης λειτουργούν σήμερα, ποια είναι η στελέχωση και η πληρότητά τους και πόσοι ανήλικοι νοσηλεύτηκαν σε ψυχιατρικές κλινικές ενηλίκων λόγω έλλειψης διαθέσιμης κλίνης κατά τα έτη 2024, 2025 και 2026;

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Θρασκιά Ουρανία (Ράνια)